

Átfogó értékelés 2021

Átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira:

Gyomaendrődön a születések száma az előző négy évben az alábbiakban alakult:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
105 fő	114 fő	105 fő	120 fő	110 fő	112 fő	114 fő

KSH adatok - lakónépesség alapján

A 0-18 éves korosztály a következőképpen oszlik meg:

0-18 éves korosztály	2015 fő	2016 fő	2017 fő	2018 fő	2019 fő	2020 fő	2021 fő
0-3 éves korig:	418	427	448	458	459	453	460
4-6 éves korig:	285	284	291	326	325	350	337
7-14 éves korig	1045	1000	968	926	899	851	865
15-18 éves korig	460	498	503	508	540	544	507

KSH adatok - lakónépesség alapján

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A támogatás feltételeit a *gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyvt), továbbá a *gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról* szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer) szabályozza. A Gyvt. 18. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a hatáskört a gyámhatóság gyakorolja.

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság 1 év időtartamra megállapítja a gyermek, vagy nappali oktatás munkarendje szerint középfokú, illetve felsőfokú tanulmányokat folytató fiatal felnőtt (*maximum 25 éves korig*) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (továbbiakban: *kedvezmény*) való jogosultságát.

Abban az esetben állapítható meg a gyermek, vagy fiatal felnőtt kedvezményre való jogosultsága, amennyiben:

a) a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg – 2021. évi szabályozás szerint -:

aa) családban nevelkedő gyermek esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át (2021. évben 38.475,- Ft)

ab) illetve az alábbi esetekben az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 145 %-át (2021. évben 41.325,- Ft)

- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be

b) az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg, a Gyvt-ben meghatározott értékhatárt.

Vagyoni feltételek:

- A vagyoni helyzet vizsgálata kiterjed a közös háztartásban élő közeli hozzátartozók vagyonára.
- Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, vagy
b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt-ben, másrészt egyéb jogszabályokban meghatározott kedvezmények igénybevételére. Ezek közül a legjelentősebb az évi két alkalommal, augusztus és november hónapban folyósított pénzbeli támogatás, valamint a gyermekétkeztetés normatív kedvezménye.

A pénzbeli támogatás összege alapesetben 6.000.-Ft/gyerek/alkalom, hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6.500.-Ft/gyerek/alkalom.

Az alábbi táblázatban 2015. és 2021. évek vonatkozásában mutatjuk be a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok és gyermekek számát, az évente kifizetésre kerülő természetbeni támogatás összegét:

év	családok száma (tárgy év december 31-i adat – fő)	gyermekek száma (tárgy év december 31-i adat – fő)	ebből nagykorú tanulók száma	pénzbeli ellátás/természetbeni támogatás összege/év (Ft)
2015	351	649	31	7.505.000
2016	336	617	35	7.070.000
2017	299	563	33	6.992.000
2018	266	504	23	6.493.000
2019	239	460	24	5.846.000
2020	223	433	22	5.558.000
2021	239	456	40	5.836.000

A 2020-as évhez képest növekedés tapasztalható a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számában, melynek oka a pandémia miatti átmeneti szabályozás, mely szerint a támogatás a veszélyhelyzet végéig automatikusan meghosszabbodik, illetve voltak új kérelmezők is.

A 2021. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek

- 69 %-a olyan családban él, melyben az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (2020. december 31. napján 70 %),
- a gyermekek 31 %-a él olyan családban, ahol az egy főre eső jövedelem eléri illetve meghaladja az öregségi nyugdíj legkisebb összegét (2020. december 31. napján 30 %).

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámának alakulását 2015-2021. évben:

	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek létszáma (fő)	hátrányos helyzetű gyermekek létszáma (fő)	halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma (fő)
2015. 12. 31.	649	177	144
2016. 12. 31.	617	131	155
2017. 12. 31.	563	120	231
2018. 12. 31.	504	160	199
2019. 12. 31.	460	160	180

2020. 12. 31.	433	179	157
2021. 12. 31.	456	189	151

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma az elmúlt években ingadozik, ennek magyarázata az lehet, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása nem automatikus, a szülők kérelmétől függ.

2021. év folyamán 15 esetben került elutasításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása iránti kérelem. Az elutasítás oka: az egy főre eső jövedelem meghaladta a jövedelemhatárt. (2020. év folyamán 54 elutasítás történt ugyanezen okból)

Az elmúlt év folyamán nem volt jogorvoslati eljárás.

2021. évben nem történt külső szerv által ellenőrzés.

Települési támogatás – gyermek jogán

Célja: Rendkívüli élethelyzetből adódó többletkiadás enyhítése.

A jogosultság feltétele jövedelemfüggő, és vizsgálni kell a családban együtt élők vagyoni helyzetét is. Helyi rendeletünk értelmében elismert többletkiadások:

- tanévkezdési kiadások (tankönyv, tanszer),
- felsőfokú oktatási intézményben tanulók tandíjának, egyéb ellátási díjának megfizetése,
- átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás elősegítése,
- családban nevelkedő gyermek 5 napot meghaladó, kórházi gyógykezelése,
- családban nevelkedő gyermek MEP által teljes egészében nem finanszírozott egészségügyi szolgáltatási díjának megfizetése.
- magas gyógyszerköltség enyhítésére.

Helyi rendeletünk értelmében nem részesíthető a gyermek támogatásban, még a jövedelmi viszonyok megfelelése esetén sem akkor, ha a kérelmezőnek, vagy a vele közös háztartásban élőknek Gyvt. 19. § (7) bekezdésében meghatározott vagyona van.

Az alábbi táblázatban mutatjuk be a 2015-2021. években önkormányzati segélyben, települési támogatásban részesülő gyermekek létszámát, a kifizetett támogatás összegét:

év	támogatásban részesült gyermekek létszáma (fő)	támogatás/év (Ft)
2015	252	1.700.000
2016	288	3.479.670
2017	246	3.208.280
2018	241	3.433.000
2019	212	2.915.600
2020	219	3.080.000
2021	260	2.620.400

- 2015. évben 2 család,
- 2016 évben 18 család,
- 2017 évben 12 család,
- 2018. évben 16 család
- 2019. évben 6 család
- 2020. évben 17 család
- 2021. évben 3 család

rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti kérelme került elutasításra. Az elutasítások legfőbb oka, hogy a családban az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban meghatározott értékhatárt.

Helyi rendeletünkben elismert többletkiadásként meghatározott tanévkezdési kiadásokra a támogatási kérelmeket a Hivatal által közzétett időszakban, míg egyéb esetekben a többletkiadást jelentő esemény bekövetkeztét követő 30 napon belül lehet benyújtani. A határidők elmulasztása jogvesztő.

Az elmúlt év folyamán jogorvoslati eljárás nem történt, külső szerv által végzett ellenőrzésre nem került sor.

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az ingyenes gyermekétkeztetés szabályai 2015. szeptember 1. napjával módosultak, a 100 %-os kedvezményre való jogosultság kibővült, a kedvezményeket az alábbi táblázatban mutatjuk be:

		2015.09.01. kedvezmény %-a
bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	100
	3 vagy több gyermek	100
	szülői nyilatkozat alapján jövedelemhatár alatt	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
óvodai nevelésben részesülő gyermekek	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	100
	3 vagy több gyermek	100
	szülői nyilatkozat alapján jövedelemhatár alatt	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
1-8. évfolyamon tanulók	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	100
	nevelésbe vették	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek fogyatékos gyermekek nappali intézményben	100
	3 vagy több gyermek	50
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	50
1-8. évfolyamon felül tanulók	nevelésbe vettek	100
	utógondozói ellátásban részesül	100
	rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	50
	3 vagy több gyermek	50
	tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek	50

Gyomaendrődön a 0-23 éves korosztályt tekintve az étkezési térítési díjkedvezményben részesülők százalékos megoszlása jogcímenként:

2015. évben

Étkezést biztosító intézmén y	Teljes összegű tér. díjat fizet (%)	Tartós beteg* (%)	3 vagy többgyerre kes család* (%)	Gyermekvédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedv. (%)	Nevelésbe vették 100 %
				50 % kedv.	100 % kedv.		

				(%)	(%)		
Bölcsőde	13	0	8		25	54	0
Óvoda	9	2	11		37	41	0
Ált. iskola	39	5	11		45		0
Középiskola	44	8	7	29			12
Település összesen	27	4	10	3	42	13	1

*Bölcsőde és óvoda esetében a kedvezmény összege 50 %, 2015. 09.01. napjától 100 %. Általános és középiskola esetében a kedvezmény összege 50 %.

2016. évben

Étkezést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedv.	Nevelésbe vették 100 % kedv
		50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.		
Bölcsőde	14,6		0		20,8		14,6	45,8	4,2
Óvoda	6,6		1,4		8,8		25,9	55,8	1,4
Ált. iskola	38,6	5,1		11,4			43,8		1,1
Középiskola	36,9	5,4		15,4		30,8			11,5
Település összesen	28,7	3,5	0,4	8,2	3,2	3,1	33,3	17,1	2,4

2017. évben

Étkezést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedv.	Nevelés be vették 100 % kedv.	Összes étkezés ben részt vevő
		50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.			
Bölcsőde	2		0		15		2	10	6	4
Óvoda	5		100		85		19	90	12	30
Ált. iskola	82	68		88			79		35	57
Középiskola	11	32		12		100			47	9
Település összesen	29	4	1	8	4	3	29	21	1	100

2018. évben

Étkeztetést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedvez.	Nevelésbe vették 100 % kedvez.	Összes étkeztetésben résztvevő
		50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.			
Bölcsőde	15		0		17		13	52	4	4
Óvoda	6		2		16		17	57	2	31
Ált. iskola	43	5		14			37		1	57
Középiscola	51	16		13		13			7	8
Települések összesen	31	4	0,5	9	6	1	27	20	2	100

2019. évben

Étkeztetést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedvez.	Nevelésbe vették 100 % kedvez.	Összes étkeztetésben résztvevő
		50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.			
Bölcsőde	13		2		24		18	40	4	5
Óvoda	7		3		18		11	60	1	33
Ált. iskola	43	7		15			34		1	56
Középiscola	61	4		12		10			12	6
Települések összesen	31	4	1	9	7	1	24	22	2	100

2020. évben

Étkeztetést biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelmi kedvezményben részesül		Szülői nyilatkozat alapján 100 % kedvez.	Nevelésbe vették 100 % kedvez.	Összes étkeztetésben résztvevő
		50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.	50 % kedvez.	100 % kedvez.			
Bölcsőde	7		4		9		9	67	4	4
Óvoda	8		1		18		12	60	1	31
Ált. iskola	45	7		16			31		1	60
Középiscola	36	16		13		7			29	5

Települé s összesen	32	5	0,4	10	6	0,6	22	22	2	100
------------------------------------	-----------	----------	------------	-----------	----------	------------	-----------	-----------	----------	------------

2021. évben

Étkeztet biztosító intézmény	Teljes összegű tér. díjat fizet	Tartós beteg		3 vagy többgyermekes család		Gyermekevédelm i kedvezményben részesül		Szülői nyilatko zat alapján 100 % kedv.	Nevelés be vették 100 % kedv.	Összes étkezés ben részt vevő
		50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.	50 % kedv.	100 % kedv.			
Bölcsőde	7		0		16		0	72	5	6
Óvoda	9		3		18		11	58	1	26
Ált. iskola	45	5		17			31		2	63
Középisko la	43	8		11		7			31	5
Település összesen	32	2	1	11	5	6	21	19	3	100

Szünidei gyermekétkeztetés

Az önkormányzat kötelező feladatként biztosítja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére a szünidei gyermekétkeztetést, amennyiben azt a szülők igénylik. Az alábbi táblázat tartalmazza a 2016-2021. évben szünidei gyermekétkeztetésben részesült gyermekek létszámát:

szünidei gyermekétkeztetést igénybe vevő gyermekek száma:		2016	2017	2018	2019	2020	2021
	- tavaszi szünetben	102	69	28	25	33	41
	- nyári szünetben	264	158	119	113	97	81
	- őszi szünetben	75	61	45	59	55	33
	- téli szünetben	126	57	42	71	72	63

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

1. A fenntartó által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

1. Gyermekejóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalatai

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény módosította A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) és A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. XXXI. törvény (Gyvt.) szociális, családsegítő- és gyermekejóléti szolgáltatásokra vonatkozó egyes paragrafusait.

A módosítás következményeként a járasszékhely településeken 2016. január 1-től létre kellett hozni a család-és gyermekejóléti központokat, valamint minden településen kötelezően megvalósítandó feladat a család-és gyermekejóléti szolgálatok működtetése.

A szolgálatnál dolgozó családsegítők feladata a tevékenységek segítő elemeinek ellátása, míg a központnál dolgozó esetmenedzserek akkor foglalkoznak a családokkal, ha már hatósági intézkedésre is szükség van: védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés vagy nevelésbe vétel. Ők már egyfajta kontrolláló funkciót látnak el a családok életében.

A változások többek között azt a célt szolgálják, hogy ne történhessenek gyermek-tragédiák a jelzőrendszer és a szociális ellátó rendszer hiányossága miatt. Ezért az új törvényi rendelkezések fokozottan megerősítik az észlelő-és jelzőrendszereket, és a család- és gyermekjóléti szolgálatok kiemelkedő feladatává teszik a működtetést.

Gyomaendrőd, Csárdaszállás, Hunya Önkormányzati Települési Társulás 2015. szeptember 29-i ülésén döntött arról, hogy a feladatok ellátását továbbra is a Térségi Szociális Gondozási Központ intézményén belül, annak szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységeként valósítja meg.

A család- és gyermekjóléti központ fenntartója 2017. január 1-től Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete lett, és részben önálló intézményként működik tovább. Az intézmény új neve: **Gyomaendrődi Család-és Gyermekjóléti Központ.**

A feladatok ellátása Gyomaendrődön a Fő út 2. szám alatt történik.

Csárdaszálláson és Hunyán az eddigi gyakorlatnak megfelelően a helyi Községháza irodájában van lehetőség az ügyfelek fogadására, míg Dévaványán és Ecsegfalván a helyi család-és gyermekjóléti szolgálat ad helyet a központ munkatársainak feladataik elvégzéséhez.

2021-ben a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ látta el a Szolgálat és a Központ feladatait is az alábbiak szerint.

1. Család-és gyermekjóléti szolgálat

Ellátási terület:

- Gyomaendrőd
- Csárdaszállás
- Hunya

A családsegítési és gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátása tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével történik.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet az intézmény. A kapott jelzés alapján feltérképezésre kerülnek az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő családok, személyek, és személyesen felkeresve történik a tájékoztatásuk a szolgálat keretében nyújtható segítségről.

Az észlelő és jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatások:

- szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadás,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,

- a szociális segítőmunka, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítése,
- közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés,
- tanácsadás a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére
- kríziskezelés, illetve nehéz élethelyzetben élő családokat támogató szolgáltatások elérésének segítése,
- a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter általi kijelölés alapján menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés segítése

A gyermekjóléti szolgáltatás kliense a gyermek, az intézmény az ő mindenekfelett álló érdekét képviseli. A család gondozása elsődlegesen ezt a célt szolgálja. Ennek egyik fontos, de nem egyetlen eszköze, a szülői képességek kiteljesítése, a szülői felelősség megerősítése.

Szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok:

- a településeken élők szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése,
- a kliens panaszának meghallgatása, és annak orvoslása érdekében a szükséges intézkedések megtétele,
- önálló helyettes szülők foglalkoztatása,
- nyilvántartás vezetése a helyettes szülői férőhelyekről,
- a nevelési-oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatellátásának segítése,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetésének kezdeményezése,
- a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségek biztosítása,
- részvétel a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- a családok tájékoztatása a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító és egyéb támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadások vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése, valamint a szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutás szervezése,
- szabadidős programok szervezése,
- a hivatalos ügyek intézésének segítése.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének segítése,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- tájékoztatás nyújtása az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokról, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munka biztosítása.

Feladatok a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében:

- a gyermekkel és családjával végzett szociális segítő munkával elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,
- részvétel a családi konfliktusok megoldásában, különösen a válás, gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,
- szükség esetén egyéb gyermekjóléti alapellátások, szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások vagy pedagógiai szakszolgálatok igénybevételének kezdeményezése.

A szolgálat napi tevékenységei közül kiemelkedik az információnyújtás, illetve a segítő beszélgetés. 2017-től minden gondozott családnál minimum havi három személyes találkozást kell megszervezni a család valamely tagjával, mely történhet családlátogatás vagy az intézménybe behívás formájában is. Ezáltal nagyon szorossá válik a kapcsolat a segítő és a kliens között, ami a segítség bizonyos időszakában jó, de megnehezíti a lezárás előtti időszakot a kliens számára. Ugyanakkor hátrányt jelent, ha pl. a kliens dolgozik, hiszen nagyon nehéz megfelelő időpontot találni a beszélgetésekhez.

A család- és gyermekjóléti szolgálatnál Gyomaendrődön 2021-ben 289 fő gondozására került sor, 83 családban.

Jellemző probléma az anyagi nehézségeken túl a családi konfliktus, külön kiemelendő a kapcsolattartási nehézség. Gyakori az iskolai hiányzás, melyek egy része igazolatlan. A járványhelyzet miatt új kihívásként jelent meg a tankötelezettség nem teljesítése a digitális oktatáshoz kapcsolódóan. Ezekben az esetekben a tanuló nem volt elérhető online, nem készítette el az online küldött feladatokat, vagy a papír alapon kiküldött feladatokat nem küldte vissza.

Hunya:

Hunyán 2021-ben összesen 13 főt gondozása történt 3 családban.

A gondozott családoknál életvezetési, gyermeknevelési illetve egészségi probléma merült fel.

Csárdaszállás

A csárdaszállási gondozottak száma a 2021-es évben 20 fő volt 5 családban.

Jellemző problémák az oktatási, nevelési elhanyagolás családi konfliktusok, illetve a magatartászavar, teljesítményzavar az anyagi gondok mellett.

A munkatársak folyamatos kapcsolatot tartanak a kistélepüléseken megtalálható jelzőrendszeri tagokkal is, akik az intézmény által szervezett szakmaközi megbeszéléseken is részt vesznek. Csárdaszálláson kiemelkedően jó a kapcsolat a tanyagondnokkal, aki polgármesterként széles körű rálátással és döntési jogkörrel is rendelkezik.

A kistélepüléseken a COVID járvány miatti többletfeladatok megoldása elsősorban a helyben dolgozókon keresztül történt, a beérkező jelzések száma nem nőtt.

A tavalyi évben összesen 73 környezettanulmány készítésére került sor a szolgálatnál egyrészt a Gyámhivatal felkérésére gyámoltaknál illetve gondnokoltaknál, másrészt az önkormányzat kérésére a halmozottan hátrányos helyzet megállapításához kapcsolódóan.

2021-ben az intézménynél 124 eseti segítségnyújtás történt. A járványhelyzet miatt a személyes ügyfélforgalom jelentősen csökkent, viszont megnőtt a telefonos megkeresések száma. Az eseti segítségnyújtásnál a kliens nem gondozott, csak aktuálisan egy-egy ügye intézéséhez kér és kap segítséget.

Gyakori a nyomtatványok kitöltéséhez, nyugdíjhoz és családtámogatási ellátásokhoz, egészségkárosodás megállapításához kapcsolódó segítségkérés.

Rendszeresen kérnek segítséget a közüzemi szolgáltatók felé fogyasztói mérőóra állás bejelentéséhez kapcsolódóan.

Folyamatos a tájékoztatás nyújtása a városban és a környékén működő szociális ellátórendszer szolgáltatásairól, az igénybevétel módjáról.

Ha a kliens által hozott probléma jellege indokolja, akkor felajánlásra kerül az intézmény keretein belül működő pszichológusi vagy ügyvédi szolgáltatás, illetve szükség esetén a rendőrség, illetve a Szarvasi Bíróság felé történik a delegálás.

A köznevelési intézmények kötelesek jelezni a tanköteles tanulók igazolatlan hiányzásairól, és amennyiben a jelzések még csekély számú hiányzásról tájékoztatnak, eseti segítségnyújtás keretében történik a tájékoztatás.

A napi ügyintézés során sokszor tapasztalható, hogy a kliens nehezen igazodik el a szociális ellátórendszerben, illetve előfordul, hogy csak alapos kikérdezés után derül ki, hogy milyen segítséget

szeretne valójában. Előfordul, hogy nagyon nehezen, szinte az utolsó pillanatban kérnek segítséget, szégyellik a helyzetet, amibe kerültek.

Ugyanakkor vannak olyanok, akik bár rengeteg segítséget kapnak az önkormányzattól, újabb és újabb igényekkel állnak elő.

Észlelő és jelzőrendszer működtetése

A Gyomaendrődi Család és Gyermejjóléti Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat működteti a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert, a Gyomaendrődi Járás 3 településén, Gyomaendrődön, Csárdaszálláson illetve Hunyán. A jelzőrendszer feladata és felelőssége a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelni, jelezni, valamint a tagok a saját kompetenciahatáraikon belül kötelesek a szükséges lépéseket megtenni.

A 2021-es évben 71 jelzés érkezett az intézményhez: 42 esetben köznevelési intézménytől, 6 esetben védőnőktől, 9 esetben más település család és gyermejjóléti központjától, 1 jelzés a Gyámhivaltól, 3 a rendőrségtől, és 10 magánszemélytől érkezett.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat jelzőrendszeri felelőse a hét utolsó munkanapján összesíti a héten az intézménybe érkező jelzéseket, és ezeket egy heti összesítő jelentésben elektronikus formában megküldi a Gyomaendrődi Család- és Gyermejjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója felé, minden hét első munkanapján.

A jelzőrendszeri együttműködés erősítésének érdekében az ellátási területhez tartozó két kis településen, Csárdaszálláson és Hunyán is kihelyezett szakmaközi megbeszélés történt, aminek keretében a helyi szakemberekkel a helyi problémákra célirányos cselekvési terv került megfogalmazásra.

A szakmaközi megbeszélések vonatkozásában az éves kötelező 6 alkalom megszervezésre került, de a járványhelyzet miatt 4 esetben online, Google Meet segítségével történt a megvalósítás.

A jelzőrendszeri együttműködés az elmúlt évek tekintetében az egészségügyi szolgáltatók, a felnőtt háziorvosok és gyermekorvosok irányából erősödött meg leginkább. A folyamatos megkereséseknek és meghívásoknak többségében eleget tesznek az orvosok, a gondozásban álló családok vonatkozásában pedig aktív együttműködés jellemzi az egészségügyi szolgáltatókat, ez elmondható a felnőtt és gyermekorvosokról egyaránt.

Az oktatási intézményekkel a folyamatos partneri kommunikáció mellett a leghatékonyabb együttműködés kialakítása történik.

2017-től az óvodai- és iskolai szociális segítők jelenléte egyfajta kapocs az oktatási intézmények és a jelzőrendszert működtető intézmény között, ennek kézzelfogható előnyei tapasztalhatóak. Az oktatási intézmények pedagógusai számára a szociális segítők tájékoztatást nyújtanak, amelyek segítik a problémákra utaló jelek időbeni észlelést és a gyorsabb információáramlást.

Kríziskályha illetve krízistüzelő biztosítása

Az elmúlt évben, a téli fűtési időszakban is volt lehetőség krízistüzelőt eljuttatni azoknak a családoknak, akik fűtési nehézséggel küzdenek. Az önkormányzat által biztosított fűtési támogatás a 2021-es év végén, 20 000 Ft összegű pénzbeli támogatásban valósult meg. Azonban vannak olyan családok és személyek, akik a jövedelmi helyzetük, egészségi állapotuk, életkoruk miatt rendre nem tudják saját erőből megoldani az ingatlanuk megfelelő fűtését télen, az ő esetükben nyújt segítséget a krízistüzelő lehetősége. Ilyen esetekben, ha az intézmény szakemberei vagy a jelzőrendszer tagja észlelik, hogy nagyon kevés fűtőanyaga van, vagy adott esetben egyáltalán nincs tüzelője családoknak, akkor saját hatáskörben 3 mázsa krízis fűtőanyag kiszállítása történik a Gyomaszolg KFT. bevonásával, akik példátlan együttműködést mutatnak az ügyben.

A 2021-es 27 esetben kellett krízistüzelő azonnali kiszállításáról gondoskodni. Ez a szám nem mutat jelentős eltérést a korábbi évek hasonló időszakában tapasztalt adatokkal, azonban az aktuális időjárás határozza meg minden esetben, hogy meddig tart a legnehezebb helyzetű családokban a téli tüzelő. Az azonban minden esetben elmondásra kerül az érintett családoknak, hogy egy fűtési időszakban csak egyszeri krízistüzelőt kaphatnak, többre nincs lehetőség. Fontos, hogy ez a segítség a krízishelyzet megszüntetését célozza, a saját sorsuk iránt érzett felelősséget nem szabad levenni a vállukról, amihez hozzátartozik az is, hogy tudatosan a jövedelmi helyzetükhöz mérten szerezzék be azt a mennyiségű tüzelőt, ami előreláthatólag a téli időszakban szükséges.

Adományok gyűjtése, osztása

Az intézményben korlátozott számban lehetőség van használt ruhanemű fogadására, melynek szétosztása folyamatos a rászorulóknak között.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata immár évek óta meghatározott mennyiségű tartós élelmiszert bocsát az intézmény rendelkezésére krízishelyzetek esetére.

Időnként, különösen karácsony időszakában többen megkeresik az intézményt, és különböző termékeket, jellemzően élelmiszert, de játékot és ruhát is ajánlanak fel, és kéri a segítséget abban, hogy megfelelő helyre kerüljön. Gyakori, hogy más adományozó szervezetekkel (Vöröskereszt, egyházak) közösen dolgozva történik az adományok kiosztása.

2. Család-és gyermekjóléti központ

Ellátási terület:

- Gyomaendrőd
- Csárdaszállás
- Hunya
- Dévaványa
- Ecsefalva

A központ feladata a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó**, a gyermekek védelmére irányuló **tevékenység** ellátása, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítő munkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, koordinálja és végzi a szociális segítő munkát, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít.

A központ **szakmai támogatást** nyújt az ellátási területen működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára.

A központ feladatai közé tartozik a **pszichológiai tanácsadás** nyújtása, melyet 2021-ben Dobóvári Béla klinikai szakpszichológus és Hanyecz Lászlóné tanácsadó pszichológus látja el. Gyomaendrőd és Dévaványa településeken.

Gyomaendrődön 2021-ben a pszichológusnál 158 megjelenés volt, mely 63 személyt érintett. Ez minimális emelkedés csökkenés az előző évi adathoz (143 megjelenés, 49 fő érintett) képest.

Az igény folyamatos a szolgáltatásra, ezért csak kb. 1-3 hétre tudunk időpontot adni. Emiatt különösen komoly problémát jelent, hogy még mindig gyakran előfordul, hogy a meghatározott időpontban nem jönnek el, és ha nem jeleznek, vagy csak az utolsó pillanatban, akkor más már nem tudja igénybe venni azt az időpontot.

2017 óta évente indított az intézmény különböző önismereti és segítő csoportokat, melyek célja a segítséssel, hogy bővítse a szolgáltatásokat igénybevevők körét. Ezek a csoportok részben az intézmény dolgozóinak nyújtottak segítséget, de többségük nyitott volt, elsődlegesen a társintézményekben dolgozó kollégák, védőnők, pedagógusok számára elérhető, de a lakosság is igénybe vehette.

2020-ban a pandémia miatt már nem volt lehetőség a csoportok megtartására. 2021-től pedig a pszichológus által biztosított órák száma jelentősen csökkent, így nincs lehetőség erre a szolgáltatásra.

2016. április 1-től lehetőség van ingyenes **jogi tanácsadás** igénybevételére, mely feladatot Gyomaendrődön és Dévaványán is Dr Varga Imre látja el.

Gyomaendrődön 2021-ben az ügyvédnél 17 megjelenés volt, mely 12 személyt érintett.

A megjelenések és érintett kliensek száma 2017. óta nagyjából egyenletes, ennél a szolgáltatásnál a COVID miatt szüneteltetés sem okozott csökkenést.

Kapcsolattartási ügyelet igénybevételére azokban az esetekben szokott sor kerülni, amikor a szülők (nagyszülők) és gyermekek közötti kapcsolattartás - többnyire konfliktusok miatt - ellehetetlenül. Ilyenkor a gyámhivatal vagy a bíróság elrendelése alapján, egy semleges helyszínen, esetenként szakember felügyelete mellett történik a kapcsolattartás.

A kapcsolattartási ügyelet biztosítása munkaidőben történik.

A felügyelt kapcsolattartások esetén egy szakembernek is bent kell lennie a helyiségben, és figyelemmel kell kísérnie, hogy minden rendben folyik-e.

Az intézményben a le szabályozott kapcsolattartások biztosítása jelenleg kezelhető mértékű, jellemzően havonta 1-2 kapcsolattartást írnak elő a hatóságok.

Speciális helyzet, amikor nevelésbe vett gyermek és vér szerinti szülő kapcsolattartását szabályozzák le az intézményben. Az ilyen jellegű tevékenység biztosítása nem kötelező, miután ebben az esetben a nevelőszülői hálózatot működtető feladata a szolgáltatás biztosítása. Az intézményben jelenleg ebből van több, de más központoktól eltérően kezelhető mértékű.

2021-ben 4 felügyelt kapcsolattartást szabályoztak le az intézménybe, ebből 3 esetén nevelőszülőnél élő gyermek és szülei, egy esetben pedig külön élő szülő és gyermeke közötti kapcsolat került szabályozásra.

A törvény előírásai szerint szükséges **utcai, lakótelepi** illetve **kórházi szociális munka** végzése is.

A Gyomaendrődi járásban a települések és a lakótelepek nagysága nem indokolja a „klasszikus” utcai szociális munkát, nem jellemzőek az utcán, lakótelepeken iskolaidőben csapatosan csellengő lógó diákok, illetve pláza sincs, ahol gyülekeznek.

A hajléktalanság sem okoz jelentős gondot. Jellemzőbb a településen, hogy a kliens rendelkezik ingatlanal, ahol meghúzódhat, de nincs mivel fűteni, vagy esetleg a ház állapota nagyon elhanyagolt.

A járás településein nincs hajléktalanszálló, amennyiben valóban nem tud hova menni a személy, egy diszpécser szolgálat segít abban, hogy helyet találjanak számára. A bejutás feltétele negatív tüdőszűrő lelet, amelynek intézésében is segítséget nyújtanak a szolgálat munkatársai. Sajnos gyakori, hogy a krízishelyzetben levő személy nem akar szállóra kerülni különböző okok miatt. Ebben az esetben nem tudunk számára segítséget nyújtani.

Téli időszakban már évek óta biztosított a krízishelyzetek elkerülésére illetve megoldására a krízistüzelő, illetve kríziskályhák biztosítása.

Mivel a Gyomaendrődi járásban kórház nem található, így a kórházi szociális munka irreleváns.

A központban dolgozó **óvodai és iskolai szociális segítő** a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak.

Fontos része a tevékenységnek, hogy a segítők az adott intézményben végzik munkájuk jelentős részét, ott vannak a gyermekek, pedagógusok között.

A segítők tevékenysége erőteljesen preventív jellegű, feladatuk, hogy ha lehetséges, még a veszélyeztetettség létrejötte előtt beavatkozzanak.

Fontos a szerepük abban is, hogy a köznevelési intézményekben folyamatos segítséget nyújtsanak a pedagógusok számára a gyermekvédelemhez, szociális munkához kapcsolódó kérdésekben.

Nagy támogatást jelent ez a családsegítők és az esetmenedzserek munkájában, hiszen ők jellemzően családlátogatások során találkoznak a családtagokkal, otthoni környezetben. Az óvodai iskolai segítők meg tudják figyelni a gyermeket az oktatási intézményben, és az általuk tapasztaltak segítséget jelentenek az esetkezelésben.

A pedagógusok, szülők, vagy akár a gyermekek is megkereshetik őket problémáikkal. A pedagógusok egy úgynevezett Segítségkérő lapon jelezhetik nekik meglátásaikat az adott gyermekkel kapcsolatban, és kérhetik az intézkedést.

A Segítségkérő lap irányulhat egy-egy gyermek problémájára, de lehet, hogy egész közösség (pl. egy osztály) érintett. Ez utóbbi esetben lehetőség van előadások, vagy csoportos foglalkozások kérésére bizonyos témákban, pl. közösségépítés, tanulócsoporthoz, Intenethasználat veszélyei stb.

A segítő feladatellátása körében segíti a gyermek családját és a gyermek, valamint a család és a köznevelési intézmény között kialakult konfliktusok feloldását, valamint a gyermek családját a gyermek óvodai és iskolai életét érintő kérdésekben, nevelési problémák esetén.

Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásának kereteit a család- és gyermekjóléti központ és a köznevelési intézmény között kötött együttműködési megállapodás adja.

Az óvodai és iskolai szociális segítő munkája során részt vesz az iskolai rendezvényeken, együttműködik az iskolai szakemberekkel, szülői közösségekkel, illetve a partner intézményekkel.

2021-ben összesen 61 egyéni esetben érkezett jelzés az óvodai és iskolai szociális segítőhöz. Egy –egy egyéni esetben a tapasztalatok szerint legtöbbször 7-10 kapcsolatfelvétel történik (szülővel, gyermekkel, pedagógussal, egyéb szakemberrel), de legfeljebb 8-15 találkozás szükséges egy-egy probléma megoldásához.

A tavalyi évben a 61 egyéni esetben összesen 521 kapcsolatfelvétel történt.

A kapcsolatfelvétel történhet a szülő, a gyermek, a pedagógus, a család-és gyermekjóléti szolgálat, központ, a pedagógiai szakszolgálat, a védőnő, a rendőrség vagy az önkormányzat felé.

Csoportos tevékenységekre a 2021-es évben 13 alkalommal érkezett felkérés.

A pedagógusok egyre többször kérik az iskolai agresszió, iskolai bántalmazás megelőzéséről szóló előadásokat, de kamaszkori felvilágosítás és érzékenyítő csoportok témakörben is érkeztek felkérések.

Közösségi tevékenységekre 5 alkalommal érkezett felkérés. A Rózsahegy Kálmán Általános Iskola felkérte az iskolai segítőket a hagyományos karácsonyi vásáron való közreműködésre.

A család- és gyermekjóléti központ az óvodai és iskolai segítők koordinálásával 2021 nyarán napközis táborokat hirdetett nagycsoportos óvodás illetve alsó tagozatos iskolás gyermekek számára egy hetes turnusokban. A programok változatosak és élménygazdagok voltak. Több meghívott előadó műsora szórakoztatta a gyerekeket. Az iskolás és óvodás korú gyermekek nagy része visszatérő vendég volt a táborban. A három hét alatt 64 gyermek tudott részt venni tartalmas nyári pihenésben.

A központ foglalkoztat **szociális diagnózist** készítő esetmenedzsert, aki a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – gyermekjóléti alapellátásokat.

A diagnózis felvétel a család otthonában, valamint az intézmény irodájában történik. Kérdőív formájában kerül feltérképezésre a kliens élethelyzete, különös tekintettel a családi kapcsolatokra, munkaviszonyra, egészségügyi problémákra, fogyatékosságra, vagy gyermekekkel felmerült problémákra.

A diagnózis felvételét követően a felvételi esetmenedzser szociális és nem szociális szolgáltatásokat ajánl a kliensnek, annak érdekében, hogy a felmerült problémák megoldódjanak.

A szociális diagnózis 2019. január 1-től a következő opciók esetén készítené:

- szolgálatnál megjelenő új eset
- központnál megjelenő új eset,
- jelzőrendszeri tag kérése alapján
- elakadás.

A gondozási tevékenység során az esetfelelős cselekvési tervet készít, és annak tevékenységeivel segíti a klienst a probléma megoldásában. Előfordul, hogy valamilyen ok miatt nem megfelelően halad az eset, ezt nevezzük elakadásnak. Ebben az esetben a szociális diagnózis új szempontokat hozhat be a folyamatba, ezzel kilendítve az esetet a holtpontról.

A 2021-es évben összesen 34 diagnózis készült a Gyomaendrődi Járás területén, minden esetben a szolgálat kezdeményezésére..

A kliensek általában együttműködőek a felvétel során, a kérdésekre válaszolnak, a szolgáltatásokat elfogadják.

A központ **készenléti ügyeletet** működtet: nyitvatartási időn túl készenléti telefon áll rendelkezésre sürgős esetekben. Krízishelyzet esetén hívható a 20/938-97-08-as telefonszám, ahol szakképzett kollégák nyújtanak azonnali telefonos segítséget.

A készenléti telefonon 2021. évben szakmai segítséget igénylő hívás nem volt.

2. Gyermek átméleti gondozásának biztosítása

A gyermek átméleti gondozására településünk Kiss Péterné helyettes szülővel kötött együttműködési megállapodást.

2021-ben nem került gyermek a helyettes szülőhöz.

3. Család- és Gyermekjóléti Központ ellenőrzése 2021-ben, megállapítások bemutatása

2021-ben szakmai ellenőrzés nem volt, az önkormányzat és intézményeinek átfogó vizsgálata történt a Magyar Államkincstár illetve az Állami Számvevőszék részéről.

Ezen kívül a hosszabb idejű közfoglalkoztatás helyszíni ellenőrzése történt meg, mindent rendben találtak.

4. További tervek

Az intézmény munkatársai folyamatosan figyelemmel kísérik a beadható pályázati kiírásokat, ezen kívül továbbra is részt vesznek más intézmények, különösen az önkormányzat projektjeinek tervezésében és megvalósításában, melyek az intézmény tevékenységi körét érintik.

A jelzőrendszeri tagokkal a kapcsolat folyamatos, ennek a kapcsolatnak a további ápolása, kiterjesztése is a célok között szerepel.

A közfoglalkoztatottak foglalkoztatása kiemelt fontosságú a mindennapi tevékenységekben.

Immár évek óta 2 fő foglalkoztatása történik a közfoglalkoztatási pályázaton belül. Egyikük takarítói feladatot lát el, a másik pedig ügyintézői feladatkört, munkájuk nélkülözhetetlen.

Összességében elmondható, hogy az intézmény a jelen felállásában ötödik évét sikeresen zárta. Pénzügyek terén a működtetés takarékos és hatékony volt.

A társintézményekkel a kapcsolat folyamatosan javul, fő cél a hatékony és konstruktív együttműködés. A munkatársak aktívan részt vettek és részt vesznek az esélyegyenlőségi programok kidolgozásában, módosításában illetve megvalósításában.

Folyamatos a pályázati és egyéb források keresése a tevékenységek magas színvonalú elvégzése érdekében.

Meglátásunk szerint az intézmény betölti azt a szerepet, amit a jogszabályok és a szakmai módszertani elvek irányoznak elő. A város lakosai – a gyermeket nevelő családok - bizalommal fordulnak hozzánk, hiszen széles körben ismertek a lakosok alapvető biztonságát, jólétét segítő szolgáltatásaink.

VI. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása:

Gyomaendrőd Város Képviselő- testülete 1999-ben fogadta el a település bűnmegelőzési koncepcióját, melyet a 2007. évben felülvizsgáltak, aktualizáltak, illetve további szervek véleményezése után ismételtén a testület elé került elfogadásra.

Az azóta eltelt időszakban jelentős változás következett be abban a környezetben, melyen belül az önkormányzatnak a közbiztonsággal és ezen belül a bűnmegelőzéssel foglalkozni kell. Ezek a körülmények az alábbiakban foglalhatók össze:

- 1.) Az önkormányzati koncepcióval párhuzamosan elkészült a megyei bűnmegelőzési koncepció
- 2.) Elfogadásra került a bűnmegelőzési nemzeti stratégiája és cselekvési programja
- 3.) Önálló elérhetősége van az Országos Bűnmegelőzési Bizottságnak, melyről a bűnmegelőzéssel kapcsolatos minden lényeges dokumentum elérhető
- 4.) Az ország uniós csatlakozását követően megnyíltak azok az uniós lehetőségek, mind a pályázati lehetőségek, mind a tapasztalatok átvétele terén melyek segíthetik a hazai bűnmegelőzés helyzetének javítását
- 5.) Rendszeresen jelennek meg a bűnmegelőzéssel kapcsolatos pályázati felhívások
- 6.) Folyamatosan jelennek meg és jelentek meg azok a jogszabályok, melyek a közélet tisztaságát hivatottak javítani, pl. üvegzsébk tv, összeférhetetlenségi jogszabályok
- 7.) Elfogadásra került az önkormányzat ciklus programja, az idegenforgalmi koncepció elkészült, figyelemmel arra, hogy az önkormányzat képviselő-testülete nagyobb szerepet szán a jövőben a turizmusnak.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén jelentős változások következtek be, melyek központjában a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ áll. Helyi szinten az ifjúságvédelemmel kapcsolatos legfontosabb koordinációs szervvé vált az elmúlt időszakban. Tevékenységéről rendszeresen beszámol az önkormányzatnak. Munkáját a fenntartó jónak ítélte meg.

A gyermek- és ifjúságvédelem, a bűnmegelőzés területén az alábbi prioritásokat fogalmazza meg az önkormányzat:

- 1.) Erősíteni kell a Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ koordinációs szerepét a települési gyermekvédelmi feladatokat ellátó szervek vonatkozásában, melyet folyamatosan figyelni kell az intézmény éves beszámolójában.
- 2.) Javítani kell a szórakozóhelyek, a közterületek ellenőrzését, egyrészt alkohol, másrészt a kábítószer fogyasztás megelőzése, harmadrészt a közterületek állagának, rendjének megóvása érdekében a rendőrség, a közterület-felügyelet, a családsegítők, a hatóság szakembereinek bevonásával, különösen a késő esti órákban.
- 3.) A felnőtt gondozásban érdekelt személyek bevonásával mindent meg kell tenni a családon belüli erőszak felderítése érdekében.

A Szarvasi Rendőrkapitányság Gyomaendrődi Rendőrőrsének tájékoztatása alapján:

(Gyomaendrődre és Hunyára vonatkozó adatok)

A rendőrség a vonatkozó jogszabályokban meghatározott bűnüldözési és bűnmegelőzési feladatokat látja el a gyermekvédelem terén, amely során jellemzően a gyermek- illetve fiatalok sérelmére, vagy jelenlétükben, illetve általuk elkövetett jogsértések feldolgozásával foglalkoznak.

Gyermek-, fiatalok sérelmére jellemzően a kiskorú veszélyeztetése, a testi sértés formái, a zaklatás, illetve a szexuális jellegű bűncselekmények fordulnak elő; az általuk leginkább elkövetett cselekmények

pedig a vagyon elleni jogsértések köréből kerülnek ki, esetenként testi sértés, zaklatás, kábítószerrel vagy új pszichoaktív anyaggal kapcsolatos, illetve garázda jellegű bűncselekmények is előfordulnak.

A bűncselekmények elkövetésével jellemzően a 14-18 év közötti kiskorúak érintettek, 14 év alatt nem gyakori az elkövetés, sértetté válás szempontjából azonban mindkét korosztály veszélyeztetettnek tekinthető.

Fiatalkorú elkövetők:

Elrendelt Bűnügy 4 esetben 4 fő

Hány kiskorút érint?

14 év alatti

14-18 év közötti

Tulajdon elleni lopás szabálysértése: 1 esetben (kerékpár lopás)	---	1 fő
G a r á z d a s á g: 1 esetben (Fk. lány ökölrel megütötte fejét és orrát egy másik fk-s lánynak)	---	1 fő
Könnyű testi sértés: 1 esetben (a rossz szomszédi viszony miatt – szóváltást követően – bekövetkezett tetteleg bántalmazás, melyben a Fk-s személy is részt vett)	---	1 fő
Bántalmazással elkövetett közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette: 1 esetben (Tornatanár fejéhez dobta a kosárlabdát testnevelés órán)	--	1 fő
Összesen: 4 fő	--	4 fő

Fiatalkorú elkövetők:

NEM Bűnügy (ált., vagy körözés miatti)

Hány kiskorút érint?

4 eset

14 év alatti

14-18 év közötti

Otthonában a kiskorú meglökte az édesanyját, mert az nem engedte számíttógépezni: 1 esetben	---	1 fő
Elszökött otthonról: 2 esetben	---	2 fő
Összesen: 3 esetben rendőri intézkedés	--	3 fő

Gyermekkorban elsődlegesen a családi háttér talaján kialakuló mellőzöttség és az ebből következő feltűnési vágy a jellemző probléma. A fiatalkorú elkövetők körében is a dezorganizált családi háttér, és/vagy a rossz baráti társaság, feltűnési vágy, a csábítás és a befolyásolhatóság indukálja a bűncselekmények elkövetését.

A jogsértések kezelése mellett folyamatosan jelentkező probléma a Dévaványai Gyermekotthon lakóinak eltűnésével, szökésével kapcsolatos körözési, illetve kutatótevékenység is, melyek alkalmanként bűncselekmények, szabálysértések elkövetésével is párosulnak.

Az ilyen jellegű problémák megoldása érdekében a jogszabályok szerint lefolytatják a szükséges büntető-, ill. szabálysértési eljárást, valamint nagy hangsúlyt fektetnek a bűnmegelőző, felvilágosító tevékenységre is. (iskola rendőre, iskolai bűnmegelőzési tanácsadó, lakossági fórumok, stb.) Az említett programokkal is igyekszik a Rendőrség az iskolákkal az eddigiekben már kialakított kapcsolatot még szorosabbra fűzni, a gyermekek, pedagógusok, vagy a szülők kérdéseit megválaszolni.

Ezen kívül a jelzőrendszer tagjaként is ellátják feladataikat, a kiskorú személyekkel kapcsolatos esetekben együttműködnek minden jelzőrendszeri taggal, de főként a Gyomaendrődi Járási Hivatallal,

a Család- és Gyermekjóléti Központtal, az általános és középfokú iskolákkal, illetve az Önkormányzati Hivatallal szoros az együttműködés.

A Rendőrség véleménye szerint jelzőrendszer megfelelően látja el a feladatát, a kölcsönös tájékoztatás, illetve segítségnyújtás a minden napokban jól működik. Fontosnak tartják az írásos formában történő jelzésekkel párhuzamosan a telefonon történő egyeztetést, megbeszélést a konkrét esetekben.

A rendőrségi eljárás hatékonysága szempontjából továbbra is kiemelkedően fontos szempont az, hogy a jelzőrendszeri tagok a lehetőségekhez mérten azonnal értesítsék a rendőrséget a kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekről, hiszen a késedelem mind a kiskorú érdekeit, mind az eljárás eredményes lefolytatását veszélyeztetheti.

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek, alapítványok közötti együttműködés

Az önkormányzat a civil szervezetekkel szakmai munkakapcsolatot tart fenn, az együttműködés kiváló. Az Önkormányzat a lehetőségéhez mérten anyagi támogatást biztosít számukra a feladataik ellátásához, működéséhez.

Összegzés:

Gyermekvédelmi területen az állami feladatok ellátása jelentősen megnövekedett, jelentős feladatot kapott az állami intézményrendszer. Teljes körű, átfogó kitekintésre ez a beszámoló mindezek miatt nem alkalmas.